

სხეულის ენა

და არავერბალური კომუნიკაცია

გაგა ნიყარაძე

წესით, სათაური პირიქით უნდა ყოფილიყო – „არავერბალური კომუნიკაცია და სხეულის ენა“, რადგან მეორე პირველის შემადგენელი ნაწილია, მაგრამ ვიფიქრე, შესაძლო მკითხველი უცხო სიტყვებმა თავიდანვე არ დააფრთხოს-მეთქი... საერთოდ რომ მოვხსნათ ეს საკითხი, აქვე ავხსნი, რა არის „არავერბალური კომუნიკაცია“.

კომუნიკაცია არის ინფორმაციის გაცვლა-გამოცვლა, რაც ძალზე ფართოდაა გაფრცვლული მთელ ცოცხალ სამყაროში. როცა ძალღიკობებს გაჩვენებთ და გიღრუნთ, იგი გაცნობებთ (ანუ ინფორმაციას განვდით): „არ მომეკარო, თორემ...“ ხოლო თუ კუდს აქიციანებს, ესე იგი კარგ ხასიათზეა და თამაში ან, უბრალოდ, თქვენი გაცნობა უნდა. ბევრი მწერი, ძირითადად მდედრები, როცა გამრავლების დრო დაუდგებათ, განსაკუთრებულ ნივთიერებებს აფრქვევენ (ე.წ. „ფერომონებს“), რომლებსაც ყნოსვით გრძნობს საწინააღმდეგო სქესის წარმომადგენელი და სასწრაფოდ მიეშურება „პაემანზე“. ამგვარი მაგალითების მოყვანა გაუთავებლად შეიძლება; სხვადასხვა ბგერა, სუნი, შეფე-

რილობა, სხეულის მიხვრა-მოხვრა და ბევრი სხვა ცხოველთა სამყაროში გამოიყენება კომუნიკაციისათვის, არავერბალური კომუნიკაციისათვის.

სიტყვა „ვერბალური“ ლათინურიდან მოდის და ნიშნავს „სიტყვიერს“; შესაბამისად, არავერბალური „უსიტყვოს“, „არამეტყველებითს“ ნიშნავს. ხომ გასაგებია, რატომ? მეტყველების უნარი შეადგენს ადამიანის ცხოველებისაგან განმასხვავებელ ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ნიშანს. მეტყველება, ზეპირი და წერილობითი, ადამიანურ კომუნიკაციას განუზომლად რთულსა და მრავალფეროვანს ხდის ნებისმიერ ცხოველთან შედარებით.

მაგრამ ნიშნავს თუ არა ეს, რომ ადამიანი არ მიმართავს არავერბალურ კომუნიკაციას? რა თქმა უნდა – არა. მეტიც, დადგინდა, რომ ადამიანების ურთიერთობისას არავერბალურად მეტი ინფორმაცია გაიცემა, ვიდრე სიტყვიერად. სწორედ ადამიანის არავერბალური კომუნიკაციის თავისებურებებს ეძღვნება ეს წერილი.

ჩვეულებრივი, ათასჯერ გაგებული ფრაზა „მოდი აქ“, მაგრამ რამდენაირად შეიძლება მისი წარმოთქმა! – სიყვარულით, მუქარით, დაცინვით, შიშით... თქვენ თვითონ შეგიძლიათ გააგრძელოთ.

თქვენი მისამართით წარმოთქმული ეს ფრაზა თქვენს საპასუხო რეაქციას გულისხმობს, რომელსაც ორი გარემოება განსაზღვრავს: პირველი, ვინ გეძახით (მშობელი, მასწავლებელი, შეყვარებული, უმცროსი ძმა... თუმცა ეს ფაქტორი ამ შემთხვევაში ნაკლებად გვინტერესებს) და როგორ. აი, ამ „როგორ“-ს ეწოდება ინტონაცია და სწორედ იგი განსაზღვრავს (პირველ ფაქტორთან ერთად), თუ როგორ მოიქცევით – სასწრაფოდ ეახლებით დამძახებელს, ზანტად უპასუხებთ: „ოოო, რა გინდა...“ თუ სულაც შეეცდებით მალე გაეცალოთ იქაურობას.

მაშ ასე, ფრაზის შინაარსი ერთია, საპასუხო ქცევა კი – ძალზე განსხვავებული, რაც განპირობებულია არა სიტყვებით, არამედ ინტონაციით – მასადამე, არავერბალური კომუნიკაციით.

* * *

ახლა წარმოვიდგინოთ ასეთი სიტუაცია: სახლში ბრუნდებით, ზარს რეკავთ, კარს და ან ძმა გიღებთ, თან ისეთი გამომეტყველებით, რომ მაშინვე ხვდებით, რომ რაღაც არასასიამოვნო მოხდა. ირკვევა, რომ და/ძმას ახალი ტელეფონი გაუტყდა. მაგრამ თუ ოჯახის იმავე წევრმა კარი გაგიღოთ არა იმდენად დამწუხრებული, არამედ შიშნარევ-დარცხვენილი გამომეტყველებით, იმნამსვე გაიფიქრებთ, რომ მოხდა ცუდი ამბავი, რომელიც უშუალოდ თქვენ გეხებათ – თურმე თქვენი ტელეფონი გაუტყდა...

აღწერილ სიტუაციაში მნიშვნელოვან როლს თამაშობს არავერბალური კომუნიკაციის კიდეც ერ-

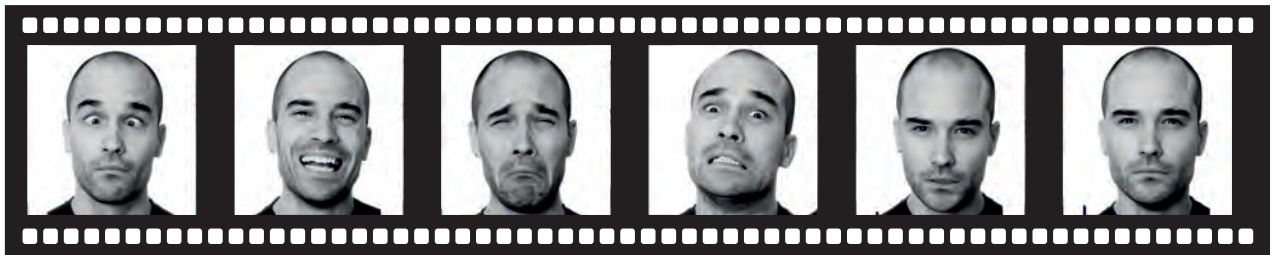

თი სახე – სახის გამომხატველობითი მოძრაობები, ანუ მიმიკა¹. ყველა ჩვენგანი ძალიან ხშირად განიცდის სხვადასხვა ემოციას. ესაა შინაგანი მდგომარეობა, რომელიც ასახავს ჩვენს დამოკიდებულებას გარკვეული მოვლენის, ადამიანის, სიტუაციის, ან, სულაც, მთელი სინამდვილის მიმართ. მე მიყვარს ზღვა, მაინტერესებს ისტორია, მეშინიაობობების...

ემოციების განუყოფელი თვისებაა მათი სხეულებრივი გამოხატულება, პირველ რიგში – მიმიკის სახით (თუმცა – არა მარტო; უფრო დაწვრილებით ამაზე ქვემოთ გვექნება საუბარი). ზოგადად აღწერილია რამდენიმე ასეული ემოცია, თუმცა მეცნიერები მათში ექვს ძირითადს გამოყოფენ.

¹ ხშირად გაიგონებთ „მიმიკები“, რაც შეცდომაა; ამ სიტყვას მრავლობითი ფორმა არ გააჩნია.

გაკვირვება

სიხარული

სევდა

შიში

ზიზღი

ბრაზი

ესენია: გაკვირვება, სიხარული, სევდა, შიში, ზიზღი, ბრაზი. ითვლება, რომ დაწარჩენი ემოციები, მაგალითად ეჭვიანობა, სირცხვილი, სინანული და ა.შ., ამ ექვსის კომბინაციას წარმოადგენს. ძირითადი ემოციების მიმიკური გამოხატულება წარმოდგენილია სურათზე.

როგორც გამოკვლევებმა აჩვენა, ეს გამომეტყველებანი ძირითადად უნივერსალურია, ანუ ერთნაირია დედამიწის ყველა კუთხეში, ყველა ხალხში (ეს ჯერ კიდევ ჩარლზ დარვინმა ივარაუდა). თუმცა განსხვავებები მაინც არის. ზოგ კულტურაში² მიღებულია ემოციების თავისუფლად გამოხატვა, ზოგში კი პირიქით – მათი დაფარვა, განსაკუთრებით – უარყოფითების. გარდა ამისა, ერთი კულტურის ფარგლებშიც არსებობენ უფრო და ნაკლებემოციური ადამიანები. განსხვავებებია სქესთა შორისაც (ამგვარ განსხვავებებს **გენდერულს** უწოდებენ): მაგალითად, დღევანდელ კულტურათა უმრავლესობაში მამაკაცის ქცევის წესი, ქალურისაგან განსხვავებით, კარნახობს მას ტირილისაგან თავის შეკავებას.

უკვე ვახსენეთ, რომ ემოცია არა მარტო სახეზე გამოიხატება. როცა საყვარელი გუნდი გადამწყვეტ გოლს იტანს, გულშემოტკივარი ფეხზე წამოვარდება, შეიძლება ჰაერშიც ახტეს, ყვირის, ხელებს მაღლა წევს – სიხარულს მთელი ტანით გამოხატავს. ასე ხდება სხვა ძლიერი ემოციების შემთხვევაშიც, მაგრამ – არა მარტო. როგორც ირკვევა, სხეული ხშირად გამოხატავს ისეთ ემოციებს თუ სწრაფვებს, რომლებსაც ადამიანი, რაღაც მოსაზრებების გამო, ცდილობს რომ დაფაროს... მაგრამ, მოდი, თანამიმდევრულად მივყვეთ.

²კულტურა, ერთ-ერთი განმარტებით, არის ყველაფერი იმის ერთობლიობა, რაც ერთ ხალხს განასხვავებს ყველა დანარჩენისაგან და მის უნიკალურობას განაპირობებს – ენა, ქცევის წესები, ხელოვნება, რელიგია, ისტორია და ა.შ., ხშირად კი – არავერბალური კომუნიკაციაც.

მამ ასე, მივადექით სხეულის ენას. ჯერ გავეცნოთ **ფესტების** ენას, რომელიც ყველაზე ახლოს დგას ვერბალურ კომუნიკაციასთან. ფესტი ესაა ხელის ან ხელების მოძრაობა, რომელსაც გარკვეული **მნიშვნელობა** აქვს. დავინყოთ იმით, რომ ფესტების საფუძველზე ნამდვილი ენა შემუშავებული, რომლითაც ყრუ-მუნჯი ადამიანები ურთიერთობენ. ამ ენაში თითოეულ ასოს და ზოგიერთ სიტყვას განსაკუთრებული ფესტი შეესაბამება. ყრუ-მუნჯთა ენას გარკვეულად ემსგავსება სპორტული მსაჯების, საზღვაო და მსგავსი ფესტური სისტემები, რომლებიც შემუშავებულია იმისათვის, რომ გასაგები იყოს ყველა ენაზე მოლაპარაკე სპორტსმენებისა თუ მეზღვაურებისათვის.

მსაჯის ფესტები ცალკეულ სიტყვებს ან მოკლე ფრაზებს ცვლის: „ნესები დაირღვა“, „გოლი ჩაითვა“ და ა.შ. მაგრამ ამგვარი ფესტები ყოველდღიურ ურთიერთობაშიც საკმაოდ ბევრია. მუშტის დაქნევა მუქარის ნიშნად ან „კოცნის გაგზავნა“ ამ ფესტების მაგალითებია. ამნაირი ფესტებიდან ზოგიერთი საერთაშორისოა, ანუ ყველა კულტურაში ერთნაირად გაიგება, მაგალითად, „მოდია აქ“ – ხელის

მოძრაობით, ზოგი კი განსხვავებული მნიშვნელობისაა; მაგალითად, ანეული ცერი კულტურათა უმრავლესობაში მონონებას, მხარდაჭერას გამოხატავს, ხოლო საბერძნეთში ნიშნის მოგების საჩვენებლად გამოიყენება („ესეც შენ!“), ამერიკელები ასე მანქანას ანიშნებენ, გამიჩერეო, ბრაზილიაში კი ცერის ჩვენება სერიოზული შეურაცხყოფაა.

გაცილებით უფრო ხშირად ფესტები გამოიყენება ნათქვამის მნიშვნელობის გასაძლიერებლად ან საილუსტრაციოდ. ამის მაგალითია თავაზიანი ფესტი, რომელიც სიტყვიერ მოპატიჟებას – „მობრძანდით!“ – თან ახლავს; ანდა როდესაც რაიმეზე უარს ვამბობთ – „არავითარ შემთხვევაში!“ – და გაშლილ ხელებს ვასავსავებთ. კიდევ უფრო გავრცელებულია **ფესტიკულაცია** – მრავალფეროვანი ფესტები საუბრის, განსაკუთრებით კამათის ან რაიმეს მოყოლის პროცესში. რაც უფრო ემოციურია თე-

მა, მით უფრო ძლიერი და მკვეთრია შესტიკულაცია.

თუმცა აქაც დიდი განსხვავებაა როგორც ცალკეულ ადამიანებს, ისე კულტურებს შორის. ყველაზე აქტიურად შესტიკულაციას მექსიკელები და იტალიელები მიმართავენ, ყველაზე ნაკლებად კი – ფინელები. დათვლილია, რომ ფინელის ერთ შესტიკულაციას მექსიკელის საშუალოდ 140-მდე შესტიკული მოდის.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს, რომ შესტიკულაცია ხშირ შემთხვევაში **გაუცნობიერებელი, უნებლიეა**. როცა რაიმეს მოუთმენლად ველით, მაგინდაზე თითებს ვაკაკუნებთ ხოლმე, ზოგჯერ ფეხსაც ვაყოლებთ; როცა ვნერვიულობთ (განსაკუთრებით ქალები), თმას ან რაიმე საგანს ვანვალებთ. ეს ხდება ავტომატურად, ჩვენი სურვილის გარეშე. აი, აქ ვხვდებით ძალზე საინტერესო მოვლენას: ჩვენმა სხეულმა შეიძლება გამოხატოს ჩვენი ისეთი ემოციები, ფიქრები, სწრაფვები, რომელთა ჩვენებაც სრულიადაც არ გვინდა. ეს შეიძლება მოხდეს სახის გამომეტყველებით (თუმცა ეს უკანასკნელი შედარებით უკეთ ექვემდებარება კონტროლს), შესტიკულით, სხეულის მდგომარეობით – პოზით, ან სულაც იმ მანძილით და სხეულის მდგომარეობით (ორიენტაციით), რომელსაც ვიკავებთ სხვა ადამიანებთან მიმართებით. მოვუხმოთ მაგალითებს:

გხვდებით ნაცნობი, რომელიც მაინცდამაინც არ გეხატებათ გულზე, ამ დროს კი ქართული თავა-

ზიანობის წესი გკარნახობთ, რომ უნდა გადაკოცნოთ. ასეც იქცევით, ნაცნობის ლოყას ტუჩებით ეხებით, მაგრამ დააკვირდით, თქვენი პირი მოკუმულა, „კოცნის არე“ კი გვერდით გადაინაცვლებს ისე, რომ ფაქტობრივად ჰაერს კოცნით.

ქუჩაში ახალგაზრდა წყვილი მოსეირნობს. ბიჭს ხელი აქვს გადახვეული გოგონას მხრებზე, მკერდი გაღებლი და რალაცას ყვება, რასაც თავისუფალი ხელის ფართო მოძრაობებს აყოლებს (როგორც ქვემოთ შევიტყობთ, ბიჭს **დომინანტური** პოზა „უჭირავს“); გოგონა თითქოს ინტერესით უსმენს, ილიმება კიდევ, მაგრამ რალაც უცნაურად მიაბიჯებს – ტანის ქვედა ნაწილი გვერდით, ბიჭისაგან მაქსიმალურად შორს აქვს განუული (როგორც ჩვენი ტუჩები არასასიამოვნო ნაცნობთან შეხვედრისას). დაკვირვებული თვალი წამსვე შეამჩნევს, რომ გოგონას სრულიადაც არ ეპიტნავენა ბიჭის ფამილიარობა – ხელის გადახვევა, მაგრამ ხათრის, მორიდების ან რაიმე სხვა მოსაზრების გამო ამას სიტყვიერად არ გამოხატავს, მაგრამ მისი სხეული სწორედ ამას „ამბობს“.

ეს მაგალითები იმ საყოველთაოდ ცნობილი ფაქტის ილუსტრაციაა, რომ ჩვენ ხშირად გვინებს ჩვენი სურვილის თუ განწყობილების სანინალმდეგოდ მოქცევა. ზოგჯერ ამას არც ვმალავთ, მაგრამ ხანდახან, როგორც მოყვანილ მაგალითებში, გვინებს ნამდვილი გრძნობების დაფარვა, და ძალიან

ღრმადაც. სწორედ ასეთ დროს ხდება ხოლმე, რომ ადამიანს მისი სხეული „ლალატობს“ და ფარულ განწყობას გამოავლენს. მოდი, შევხედოთ სხეულის ენის ტიპურ ნიმუშებს.

თუმცა ჯერ ერთი გაფრთხილება: სხეულის ენის ქვემოთ აღწერილი პოზები თუ ჟესტები არაა „ასპროცენტიანი“, მათი გამომწვევი შეიძლება გარე მიზეზები იყოს. მაგალითად, საუბრის დროს თუ ვინმემ პიჯაკი შეიკრა, უფრო ხშირად ეს იმის მანიშნებელია, რომ მან რაღაც გაღიზიანება, მისთვის არასასიამოვნო თემასთან შეხება ანდა სხვა სახის დისკომფორტი იგრძნო და გარკვეულად გაემიჯნა დიალოგს, სიმბოლური წინაღობა შექმნა, სხვა სიტყვებით კი – **თავდაცვას** მიმართა. მაგრამ სავე-ბით შესაძლებელია, რომ ჩვენს მოსაუბრეს უბრალოდ შესცივდა ან საკუთარ პერანგზე ლაქა შეამჩნია და მისი დაფარვა მოისურვა. ასე რომ, სხეულის ენის „კითხვისას“ სიფრთხილე გვმართებს.

დაცვითი პოზები საკმაოდ მრავალფეროვანია. თუ დაკვირვებისხარტ რომელიმე სპორტული გუნდის მწვრთნელს მნიშვნელოვანი მატჩის მსვლელობისას, განსაკუთრებით, თუ თამაში მისთვის არც-

თუ სასურველად მიმდინარეობს. იგი დაძაბულად ადევნებს თვალს მოედანს, ხელები კი მკერდზე აქვს დაკრეფილი, ზოგჯერ ამას ფეხების გადაჯვარედინებაც ემატება – ტიპური თავდაცვის პოზაა – ასეთ პოზას ვიღებთ, როცა ვინმეს ან რაიმესგან უხილავ მუქარას, საფრთხეს ვგრძნობთ, ან, უბრალოდ, დისკომფორტს განვიცდით; მაგალითად, როდესაც ვინმე გვაკრიტიკებს, თანაც სამართლიანად. გადაჯვარედინებული ხელ-ფეხი აქაც წინაღობას ქმნის სხეულსა და გარემოს შორის.

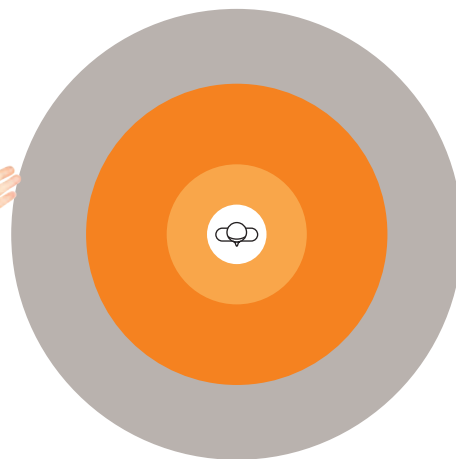
დისკომფორტულ სიტუაციაში წინაღობის ფუნქცია შეიძლება რაიმე საგანმაც შესარულოს. აი, ჩვენთვის უკვე ნაცნობი ნყვილი კაფეში შედის და მაგიდას უსხდება პირისპირ. გრძელდება ჩვეულებრივი, თითქოს ურთიერთკეთილგანწყობილი საუბარი, მაგრამ დააკვირდით გოგონას – მას ჭიქა ორივე ხელით უჭირავს. ჭიქას ორი ხელი არ სჭირდება – აქ ისევ გამიჯვნა, წინაღობის შექმნის მცდელობაა; შესაძლოა, დისკომფორტის ნყარო ბიჭია, თუ არა და მშობლების ნაცნობის მიერ შემჩნევის შიში. ჭიქის როლი შეიძლება შესარულოს ჩანთამ ან, თუნდაც, ბიჭის მიერ მირთმეულმა თაიგულმა.

სულ სხვა სხეულის ენა, როდესაც ადამიანი კომფორტულ გარემოში იმყოფება. თავი ანეულია, ხელების მოძრაობა თავისუფალი და, უმთავრესად, ქვემოდან ზემოთ მიმართული, მკერდი გახსნილი და ოდნავ წინ წანეული. ასეთ სიტუაციაში ყოველი ჩვენგანი ყოფილა, თუმცა აქაც არის ინდივიდუალური განსხვავებები. ზოგს, რომ იტყვიან, „მსუბუქი“ ხასიათი აქვს, იგი კარგად გრძნობს თავს უცნობებსა და ნაცნობებში, ადვილად შედის კონტაქტში (ანუ **კომუნიკაბელურია**), თავისუფლად იქცევა პრაქტიკულად ნებისმიერ კომპანიაში. ზოგი კი პირიქით, ძირითადად იმაზე ფიქრობს, ზრუნავს, რომ „სწორად მოიქცეს“, დაცინვის საგანი არ გახდეს, სულელად არ ჩაითვალოს. ამ ორი ტიპის ადამიანს ადვილად გაარჩევთ მათი სხეულის ენით – ერთი „ღია“ პოზებისა და შესტებისკენაა მიდრეკილი, მეორე კი – „დახურულებისაკენ“.

კომუნიკაბელურ ადამიანებს უფრო ხშირად ახასიათებთ **ლიდერობისაკენ** სწრაფვა. ჯგუფის ლიდერი, მაგალითად, სამეგობროსი, უფრო ხშირად იჩენს ინიციატივას („კვირას ქალაქგარეთ წავიდეთ!“), იღებს გადაწყვეტილებებს („უკვე გვიანია, დროა დავიშალოთ“), მისი ქცევა უფრო ლაღია და თავისუფალი, რაც სხეულის ენაში ჰპოვებს გამოხატულებას. სურათზე ვხედავთ „კარგი“ ლიდერის ტიპურ პოზას: ღიმილი, თავი მაღლა, გახსნილი პიჯაკი, წინ წანეული ფეხი; სიმპათიური ახალგაზრდა თითქოს გვეუბნება: „კარგად ვგრძნობ თავს, მშვენიერ ხასიათზე ვარ, თქვენც მომწონხართ, რაიმე საინტერესო ხომ არ მოვიფიქროთ?“

მაგრამ ეს კარგი ლიდერი, „ცუდი“ – სხეულის ენით, უფრო ხშირად ე.წ. **ავტორიტარული** პოზით

- ინტიმური სივრცე
- პერსონალური სივრცე
- სოციალური სივრცე
- საჯარო სივრცე

თუ ქცევით, ხაზს უსვამს თავის **დომინანტურ** (ზემდგომ, აღმატებულ) მდგომარეობას: ზურგსუკან ანყობს ხელებს, წინ იშვერს ნიკაპს, თითს უქნევს დამსწრეებს ან მუშტს აკაკუნებს მაგიდაზე.

გარდა ამისა, ლიდერობისაკენ მიდრეკილი ადამიანები უფრო ადვილად და ხშირად არღვევენ სხვების პირად სივრცეს. თუმცა, ჯერ ვნახოთ, რა არის პირადი სივრცე.

თქვენ ადინხართ ავტობუსში, სალონში სულ 3-4 ადგილია დაკავებული. სად დაჯდებით? ცხადია, სხვებისაგან მაქსიმალურად მოშორებით. ხოლო თუკი ვინმეს გვერდით მიუჯდებით, ეს ვინმე გაკვირვებით ან შეშფოთებით შემოგხედავთ და საკუთარ ჩანთას თუ ჯიბეს დააფარებს ხელს, ვინაიდან ჩათვლის და, ალბათ, არცთუ უსაფუძვლოდ, რომ თქვენ ავტობუსში მხოლოდ მგ ზავრობისათვის არ ასულხართ.

რატომ? ავტობუსში ადგილები ხომ დანომრილი არაა, თითქოს დაჯექი, სადაც მოგებრიანა... სინამდვილეში კი მუდმივად მოქმედებს დაუნერული წესი – სხვა ადამიანის პირად სივრცეში შეჭრა არ შეიძლება. პირადი სივრცე – ესაა უხილავი წრე, უფრო სწორად, რამდენიმე წრე, რომლებიც ქმნიან გარკვეულ უჩინარ ბარიერს თქვენსა და თქვენ მიმართ სხვადასხვა დამოკიდებულებაში მყოფ ადამიანებს შორის.

ყველაზე ახლო წრის თქვენგან დაშორება დაახლოებით 30 სმ-ს შეადგენს და მისი საზღვრების დარღვევის უფლება აქეთ მხოლოდ უახ-

ლოეს ადამიანებს – ოჯახის წევრებს, შეყვარებულს, მეგობრებს. შემდეგ მოდიან მეტნაკლებად ახლო ნაცნობები, ბოლოს კი (1,5-2 მ.) ის უცნობი ადამიანები, რომელთანაც რაიმე მიზეზით გინევთ ხანმოკლე ურთიერთობა, მაგალითად, მალაზიის გამყიდველი.

როგორც ვთქვით, დომინანტური, ლიდერობისაკენ მიდრეკილი პირები უფრო ხშირად და მოუერიდებლად არღვევენ სხვის პირად სივრცეს – მხარზე თუ ზურგზე გითათუნებენ ხელს, ხელკავს გიკეთებენ და ა.შ. ეს შეიძლება მოხდეს კეთილგანწყობით ან იმდენად ხანმოკლედ, რომ თქვენ არც კი იგრძნოთ თავი დისკომფორტულად, მაგრამ შეიძლება ჩვენმა ლიდერმა გადაამლაშოს; ამ შემთხვევაში თქვენ შეეცდებით განერიდოთ მას, ხოლო თუკი ეს გაგიძნელდათ, თქვენი პოზა აჩვენებს, რომ ამგვარი სიახლოვე არ გსიამოვნებთ. გაიხსენეთ გოგონა, რომელსაც ქუჩაში მისმა თანამგზავრმა ხელი გადახვია – მისი პოზა შესაძლოა იმის მანიშნებელიც იყოს, რომ ამ ბიჭს იგი არ თვლის სათანადოდ ახლობლად ამგვარი ახლო შეხებისათვის ან, სულაც, მაინცდამაინც არ მოსწონს. მოწონების შემთხვევაში, სხეულის ენა სულ სხვაა. მოდი, წერილის ბოლოს სწორედ ეს სფერო მიმოვიხილოთ.

უნდა ითქვას, რომ მამაკაცების სხეულის „სარშიყო“ ენა საკმაოდ ღარიბია – „სხვანაირი“ მზერა, „გაბრექილი“ პოზა (წინ ნაწეული მხრები და მკერდი; მუცელი, შეძლებისდაგვარად, დამალული) – პრაქტიკულად ესაა და ეს. თუმცა არა, კიდევ ერთი დეტალი – ინტერესის ობიექტთან საუბრისას კაცები ხშირად წარბებს ამოძრავებენ. თუმცა ეს შეიძლება უბრალოდ საუბრის მანერა იყოს. მაგრამ გოგონებო, თუ ბიჭს მხოლოდ თქვენთან ლაპარაკისას აუღდის-ჩამოუღდის წარბები, შეგიძლიათ დარწმუნებული იყოთ – მოსწონხართ!

ქალების „არსენალი“ გაცილებით მდიდარი და მრავალფეროვანია. სწრაფი გამჭოლი მზერა, თმების ხშირი შესწორება, კულუღით თამაში, მოფერება – საკუთარი ხელის, კალმისტრისა თუ ჭიქის,

ბეჭდის ნელი განევ-გამოწევა (სწორედ ნელი და ნაზი, სწრაფი – ნერვიულობის ნიშანია!), მოსაუბრისათვის მავის შიდა ნაწილის ხშირი დემონსტრირება, ჯდომისას – მუხლების ან მუხლის მიმართვა ბიჭისაკენ (თუმცა ეს კაცებისთვისაცაა დამახასიათებელი, ბუნებრივია, მოწონებული ქალის მიმართ), დგომისას – ერთი ფეხით მეორის გახახუნება – ყველაფერი ეს მამაკაცით დაინტერესებული ქალის სხეულებრივი ნიშნების არასრული ჩამონათვალია.

საინტერესოა, რომ ქალები „ფლირტის“ არა მარტო უფრო მრავალფეროვან ენას ფლობენ, ისინი მამაკაცებზე ბევრად უკეთ „კითხულობენ“ კიდევ ამ ენას. საკმარისია სიძაბითური უცნობის დანახვაზე ერთმა გოგონამ თმები გააქნიოს ან ტუჩებზე ენა მოისვას, მისი დაქალები ირონიულად გადახედავენ ერთმანეთს ან რაღაცას გადაუჩურჩულებენ; კაცები ამგვარ დეტალებს ნაკლებად ამჩნევენ. თუმცა ყოველთვის არა – ზოგი კაცი „ფლირტზე წამომსვლელ“ ქალს, რომ იტყვიან, სამ კილომეტრში ამჩნევს და საპასუხო სიგნალებსაც უგზავნის, ვერბალურს თუ არავერბალურს. როგორც წესი, ასეთები ქალებს უფრო უყვართ, ვიდრე სხვა კაცებს; ხომ გასაგებია, რატომ?

ამჯერად აქ დავსვით ნერტილი. იმედი მაქვს, რაც მოგიყვით, ზოგიერთი მკითხველისათვის მაინც, არ იყო მთლად ინტერესმოკლებული, ხოლო ამ ზოგიერთიდან კიდევ ზოგიერთს ინტერესიც ჩაესახა ყოველდღიური სინამდვილის მანამდე ნაკლებად შემჩნეული სფეროსადმი.

კარგად ბრძანდებოდეთ!

